

क्षीजम् २, } क्षीजम् २, } चिक्षीजिषम् २, } चेक्षीजम् २; }
क्षीजित्वा २, } क्षीजयित्वा २, } चिक्षीजिषित्वा २, } चेक्षीजित्वा २. }

(310) “क्षीवृ मदे” (I-भ्वादि: 382. अक. सेट्. आत्म.)
क्षीवक:-विका, क्षीवक:-विका, चिक्षीविषक:-षिका, चेक्षीवक:-विका;
इत्यादीनि रूपाणि भौवादिकक्षीजतिवत् (309) ऊह्यानि ।
क्षीवमाणः, क्षीविष्यमाणः, ²क्षीवः^A-³क्षीवितवान्-⁴प्रक्षीवितः;
इत्यादीनि रूपाण्यस्य धातोः भवन्तीति विशेषः ।

(311) “क्षीवु निरसने” (I-भ्वादि:-567. सक. सेट्. पर.)
क्षीवक:-विका, क्षीवक:-विका, चिक्षीविषक:-षिका, चेक्षीवक:-विका,
इत्यादीनि रूपाणि क्षीजधातुवत् (309) ज्ञेयानि । इमानि तु विशेषः-
उदित्वात् निष्ठायां—‘यस्य विभाषा’ (7-2-15) इत्यनिट्त्वम् । तेन
क्ष्यूतम्-तः-तवान् इति रूपम् । ‘च्छेः शूढनुनासिके च’ (6-4-19) इति
वकारस्य ऊट् । यण् । क्त्वायाम्—क्ष्यूत्वा-क्षीवित्वा-इति रूपद्वयम् ।
उदित्वाद्धातोः—‘उदितो वा’ (7-2-56) इति क्त्वायामिड्विकल्पः । इदृषक्षे
क्षीवित्वा । इडभावपक्षे ऊट् । क्तिनि क्ष्यूतिः इति ।

(312) “क्षीष् हिंसायाम्” (IX-क्रयादि:-1506. सक. अनि. पर.)
प्वादिः ।

‘क्षये क्षयति, हिंसायां क्षिणातीति षितो भवेत् ।
निवासगत्योः क्षियति, क्षिणोत्यावगुणे क्षिणोः ॥’ (श्लो-12-13.) इति देवः ।

1. धातोरात्मनेपदित्वात् शानच् । ‘अट्कुपु—’ (8-4-2) इति णत्वम् ।
  2. ‘अनुपसर्गात् फुलक्षीवकृशोलाषाः’ (8-2-55) इति सूत्रेण निष्ठातकारस्य लोपः,
इडभावश्च निपात्यते ।
  3. ‘अनुपसर्गात्—’ इति सूत्रे, ‘फुल्लशब्देन क्ववत्स्वन्तस्यापि निपातनमिष्यते’ इति
भाष्यात् अन्येषु शब्देषु क्तप्रत्ययान्तस्यैव ग्रहणमिति ज्ञायते । तेन क्ववत्स्वन्तेन
निपातनम् ।
  4. सूत्रे ‘अनुपसर्गात्—’ (8-2-55) इत्युक्तत्वात्, सोपसर्गञ्च ।
- A. ‘सकम्पहेरम्बसमानलम्बनाः समात्रजन् अम्बितघण्टिकास्तदा ।
प्रलम्बसास्नाः कबरत्विषो वृषा अक्लीबिताः क्षीवतयाऽतिशीभराः ॥’